

Aleg. 94.

Sprawozdanie

Komisji budżetowej o zamknięciu rachunku funduszu propinacyjnego
za rok 1879.

Wysoki Sejmie!

Przekazane Komisji budżetowej zamknięcie rachunku funduszu propinacyjnego za rok 1879
wykazuje:

dochody rzeczywiste w łącznej sumie	331.492 zł. 28 $\frac{1}{2}$ ct.
wydatki zaś wynosiły łącznie	8.916 „ 91 „
nadwyżka więc dochodów wynosi	<u>322.575 „ 37$\frac{1}{2}$ „</u>

Tę nadwyżkę dochodów, jak też pozostałą z końcem r. 1878 gotówkę, lokował Wydział krajowy częścią w papierach wartościowych, częścią zaś jako pożyczkę funduszowi krajowemu chwilowo udzieloną, a przez ten fundusz w r. 1880 zwróconą. Lokacya na 6% w funduszu krajowym wynosiła z końcem r. 1879 sumę 273.195 zł. — na zakupno papierów wartościowych (nominalnej wartości — 19.500 zł.) wydano 18.133 zł. 5 ct., a suma 49.436 zł. 63 ct. pozostała z końcem r. 1879 w gotówce w kasie krajowej. — Komisya budżetowa nie może pominąć uwagi, że tak wielki stan gotówki w funduszu, którego wydatki rzeczywiste są nader małe, pozbawia fundusz ten przychodu, jaki powstałby w razie bezzwłocznej lokacyi każdorazowo nagromadzonej gotówki.

Głównem źródłem dochodów funduszu propinacyjnego są, jak wiadomo, opłaty od szynkarzy. Należność z tego tytułu wynosiła po koniec r. 1879 sumę 423.908 zł. 88 ct. (w której to sumie jest zawarta zaległość z roku 1878 w kwocie 99.659 zł. 70 ct.) — uiszczono zaś na poczet tej należności 303.630 „ 83 $\frac{1}{2}$ „
pozostała więc zaległość 120.278 „ 4 $\frac{1}{2}$ „

czyli 28% należności.

Stan ten jest wprawdzie cokolwiek korzystniejszy, od stanu wykazanego w zamknięciu rachunku za rok 1878, według którego, jak skonstatowała Komisya budżetowa w sprawozdaniu swem z dnia 1. lipca 1880, L. 512 — zaległości opłat szynkarskich wynosiły 33% należności. Lecz to zmniejszenie stosunku zaległości do należności z opłat szynkarskich o 5%, nie uspokaja obawy, że zaległości te narażą fundusz propinacyjny na bardzo znaczny ubytek w przeznaczonych mu ustawą dochodach, — gdyż jest naturalnem, że przy zaległościach takich, im więcej one rosną, im dłużej trwają, tem większe okażą się trudności w egzekucyjnem ich ściąganiu.

Dołączony do zamknięcia rachunków szczegółowy wykaz opłat od szynkarzy, zestawiony według powiatów, utwierdza Komisję budżetową w powziętem już w roku zeszłym przekonaniu, że postępowanie władz przy ściąganiu tych należności, jest w poszczególnych powiatach bardzo rozmaitem; nianowicie co się tyczy gorliwości w działaniu tych organów wykonawczych, które przeprowadzają egzekucję, — gdyż tylko w ten sposób mogły powstać tak wielkie różnice co do stanu zaległości w poszczególnych powiatach.

Suma zaległości opłat szynkarskich w całym kraju wynosi z końcem roku 1879 — jak powyżej wspomnieliśmy — 120.278 zł. czyli 28°/_o należności.

Z tych zaległości przypada:

	na powiat Zbaraski .	3.899 zł. czyli 43 procent należności
	„ „ Sandecki .	3.959 „ „ 48 „ „
	„ „ Podhajecki .	2.687 „ „ 56 „ „
	„ „ Krośnieński .	2.614 „ „ 60 „ „
	„ „ Chrzanowski .	8.325 „ „ 60 „ „
najwięcej zaś	„ „ Kolbuszowski .	2.740 „ „ 67 „ „
podezas gdy w innych powiatach małe tylko kwoty należności zalegały, jak n. p.		
	w powiecie Gorlickim .	433 zł. czyli 14 procent należności
	„ „ Tarnobrzeskim .	471 „ „ 13 „ „
	„ „ Żydaczowskim .	463 „ „ 12 „ „
	„ „ Jaworowskim .	428 „ „ 9 „ „
	„ „ Tłumackim .	512 „ „ 9 „ „
	„ „ Wadowickim .	435 „ „ 7 „ „
	„ „ Rzeszowskim .	415 „ „ 7 „ „
	„ „ Brzeżańskim .	222 „ „ 4 „ „
	„ „ Łańcuckim .	249 „ „ 4 „ „
	„ „ Brodzkim .	331 „ „ 3 „ „
	„ „ Bocheńskim .	111 „ „ 2 „ „
najmniej	„ „ Mościskim .	44 „ „ 1 „ „

W roku zeszłym uchwalił Wysoki Sejm, na wniosek Komisji budżetowej, rezolucję z wezwaniem do Wysokiego Rządu, o wydanie stosownych poleceń c. k. władzom administracyjnym i skarbowym, aby należności funduszu propinacyjnego jak najenergiczniej ściągano. W skutek tego wezwania c. k. Rząd wydał natychmiast odpowiednie polecenia do c. k. Starostów, i o tem Wysocką Izbę zawiadomił.

Komisya budżetowa, chcąc się przekonać, o ile te polecenia były skuteczne, wglądnęła także w zestawienie rachunków funduszu propinacyjnego za rok 1880 (dotychczas jeszcze ostatecznie nie sprawdzone) i nabyła przeświadczenia, że stan zaległości wprawdzie zmniejszył się znowu cokolwiek w roku 1880, — że jednak zaległości te są jeszcze bardzo znaczne, a funduszowi propinacyjnemu **grożą niepowetowane a wielkie straty**, jeżeli nie zmieni się sposób postępowania władz w tych powiatach, gdzie rzeczony zaległości od paru lat pozostają ciągle w znacznej wysokości. *)

*) Według zestawienia rachunków funduszu propinacyjnego za rok 1880 wynosiła należność z opłat szynkarskich z końcem roku (włącznie z zaległością z r. 1879 pozostałą).

sumę	417.603 zł. 99 ct.
uiszczono zaś w ciągu r. 1880	314.406 „ 58 „
zaległość więc z końcem r. 1880	103.197 zł. 41 ct.
czyli przeszło 24 ^o / _o należności.	

Różnice stanu zaległości w poszczególnych powiatach, były i z końcem r. 1880 bardzo wielkie, tak dalece, że gdy w trzech powiatach, t. j. Brzeżańskim, Jaworowskim i Tłumackim zaległości nie osiągały kwoty 100 zł., — wzrosły one w powiecie Kolbuszowskim do sumy przeszło 4.000 zł., czyli 75°/_o należności.

Zdaniem Komisji budżetowej, niezbędnem jest wezwać ponownie c. k. Rząd o zarządzenie energicznego ściągania należności funduszu propinacyjnego, a to tak opłat szynkarskich, jak też grzywń za przestępstwa propinacyjne, które z końcem roku 1879 wynosiły łączną sumę 32.725 zł. 20¹/₂ ct. — lecz tylko w nader małej części ściągnięte zostały; wpłynęło bowiem do funduszu propinacyjnego z grzywń 3.173 zł. 96¹/₂ ct. — czyli niespełna 10% należności, a kwota 29.551 zł. 24 ct. — t. j. przeszło 90% należności, pozostało z końcem r. 1879 jako zaległość. Surowsze zaś postępowanie przy egzekwowaniu grzywń, zdaniem Komisji, niewątpliwie powstrzymałoby wielu pokątnych szynkarzy od dalszych przestępstw, gdy przeciwnie — wymierzając grzywnę, a zaniedbując wyegzekwowanie jej — władza osiągnie tylko ujemny skutek.

Komisya budżetowa wnosi zatem:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

1. Zamknięcie rachunku funduszu propinacyjnego za rok 1879, przedłożone przez Wydział krajowy, przyjmuje Sejm do wiadomości.
2. Sejm wzywa c. k. Rząd o wydanie stosownych poleceń, aby zalegające opłaty szynkarskie do funduszu propinacyjnego, tudzież grzywny nałożone za przestępstwa propinacyjne — ściągano energicznie, według wydanych już w r. 1880 rozporządzeń.

Lwów dnia 12. października 1881.

H. Wodzicki, w. r.
Przewodniczący.

Dr. Skałkowski w. r.
Sprawozdawca.

